

De degeneratie van de Oriëntaalse dans

Na meer dan 25 jaar les te hebben gegeven ben ik de laatste jaren tot de schrikbarende ontdekking gekomen dat de Oriëntaalse dans bezig is te veranderen, en niet in positieve zin. Eerder is er sprake dat de dans begin te degenereren.....

Voordat ik hier op inga, vertel ik even ter verduidelijking wat voor mij de basis, het fundament van de oriëntaalse dans in al haar aspecten is.

De Oriëntaalse dans bestaat uit diverse invloeden en diverse stijlen waarin een onuitputtelijke bron steeds weer nieuwe leerstof en verrijking biedt. De vele bekende en minder bekende ritmes zijn onoplosbaar verbonden met de klassieke Arabische muziek. Deze rijkdom aan ritmes maken een muziekcompositie tot een variatierijk en inhoudsvol muziekstuk.

In al de jaren dat ik deze dans met hart en ziel beoefen leer ik nog steeds meer ritmes kennen en de ontelbare variaties hierin. Het is een onuitputtelijk thema waar je je hart aan kan ophalen.

De klassieke stukken bestaan dan ook uit verschillende stijlen die onoplosbaar verbonden zijn met het daaronder gespeelde ritme.

Het is moeilijk al deze ritmes te kunnen herkennen en gelijktijdig de daarmee verbonden harmonisch samengaande bewegingen en stijlen.

Mijn meeste ervaring en opleiding heb ik in Duitsland genoten bij talrijke beroemde danseressen en dansers, na te lezen op mijn website onder biografie.

Ik ben al deze uitstekende en klassieke danseressen en dansers, die gelijktijdig uitstekende leraressen/leraren waren, uiterst dankbaar voor deze soms erg harde leertijd. Menig traantje is bij mij gevloeid omdat ik de kern niet kon raken noch begrijpen en ik in mijn beginperiode dacht, ik kan dat wel even gauw leren.

De stijlen en ritmes en muziekbouw werden door deze zogenaamde rotten in het vak volkomen beheerst, ieder in haar/zijn unieke manier van dansen en lesgeven

De daar werkende dansende en choreograferende docenten zaten diep in de materie en gaven vakkundig onderbouwd les. In hun workshops lieten ze deze kwaliteit zien en voelen.

Dit vond plaats in de jaren '80 t/m 1999, waarna ik naar Nederland verhuisde.

Hier aangekomen kwam ik na enig zoeken tot de ontdekking dat hier in Nederland het aanbod aan goede vakmensen ruimschoots aanwezig was. Aangezien ik nooit het gevoel had uitgeleerd te zijn volgde ik ook met het grootse enthousiasme de hier aangeboden workshops

Het lesgeven begon al gauw weer voor mij 1999 hier in Nederland en wetende dat de leerstof onuitputtelijk is volgde ik iedere interessante workshop net zoals ik toendertijd in Duitsland had gedaan.

Maar helaas: langzaam maar zeker begon het tij te keren.....

Ik zal proberen hierover een uitleg vanuit mijn perspectief te geven

Het zou mogelijk zijn dat de Shakira- hype er een draai aan heeft gegeven of het was de snel groeiende internet en Youtube mediahype die de dans erg snel tot een hoge prestatienorm en voortdurend veranderende vorm liet worden.

De moves begonnen zich zeer uit het lichaam te bewegen en verloren hun geaardheid en daardoor intensieve energie, en er werd hoofdzakelijk nog op de melodie gedanst wat tot gevolg had dat zich de ene choreografie niet of nauwelijks van de andere onderscheidt omdat er totaal geen rekening wordt mee gehouden met ritme en/of stijl. Farouq heeft hier ook een uitstekend artikel over geschreven, over het verdwijnen van het ritme.

Het dilemma ligt volgens mij, en daar zal ik niet aan populariteit door winnen, bij de huidige zogenaamde leraressen die deze basis niet weten te leggen bij hun leerlingen. Er wordt door deze - voor mij - onkundige leraressen ook niet of nauwelijks gecorrigeerd.

Er zo worden er heel inhoudsloze dansjes geleerd die op de talrijke festivals en hafla's worden gepresenteerd en wordt het een aaneenschakeling van kleurloze en ziellose optredens die mij niet meer kunnen boeien.

Weinig danseressen die er nog echt uit springen

Er zijn in de afgelopen jaren leerlingen bij mij terecht gekomen die jarenlang van "gerenommeerde" en BEKENDE leraressen jaren les hebben gehad en waar het volkomen aan deze basis ontbrak: de elementaire ritmes zijn bijvoorbeeld niet behandeld in de soms jarenlange lessen

Er is totaal niet gelet op houding en lichaamsgebruik, laat staan energieverdeling en /of aarding, waardoor er een totaal slechte houding wordt aangenomen wat ten koste van gewrichten en spieren gaat.

Wat betreft muziekleer: aan muziek- analyse is nooit iets gedaan wat tot gevolg heeft dat de leerlingen dwars door de muziek heen dansen niet wetende op waar ze eigenlijk op bewegen, is het het ritme, melodie, de tel of het gezang?

Geen bekende naam van danseressen is bij de meeste bekend laat staan de klassieke stukken van Oum Kalthoum, Farid el Atrache, Mohamed Abdel Wahab, etc. etc.

Het meest raakt mij nog dat de leerlingen soms jarenlang duur lesgeld hebben betaald en eigenlijk weer opnieuw moeten beginnen. Het grootste probleem wat zich dan voordoet is de jarenlange verkeerd aangeleerde houding etc. weer te moeten corrigeren wat niet zo maar een twee drie gaat en ook dat kost weer veel tijd en geld.

Elke kunstvorm, of het nu dans is of iets anders, verlangt als basis een gefundeerd weten van de historie en achtergronden. Waardoor bij ontbreken hiervan, alleen nog maar een zeer dun laagje van louter inhoudsloze technieken en choreografieën overblijven.

Dat deze choreografieën natuurlijk een enorm hoog niveau moeten hebben om te kunnen concurreren met het enorme aanbod van mooie jonge danseressen die allemaal dezelfde stijl hebben

en allemaal mee willen dingen in deze concurrentiestrijd, is een treurig bijkomend maar onvermijdbaar aspect met alle gevolgen van dien.

Het is zeer spijtig dat het deze kant op gaat in de Oriëntaalse dans. Het zou zeer wenselijk zijn als leraressen hun leerlingen een goede basis zouden meegeven van waar uit ze zich verder zouden kunnen ontwikkelen. Het is natuurlijk wel zo dat deze basiskennis aanwezig moet zijn bij de leraressen. Het is vandaag de dag eigenlijk geen probleem meer via de media de nodig informatie op te halen. Er bestaan geweldige cd's waarop heel veel ritmes worden uitgelegd met voorbeelden op darbukka en waarbij gelijktijdig voorbeelden van muziekstukken met dezelfde ritmes voorkomen.

Er worden nog steeds workshops in deze materie aangeboden eveneens als de klassieke stijlen en moves. Zou het niet raadzaam zijn deze door geroutineerde docenten gegeven workshops te bezoeken in plaats van de zoveelste choreografie uit het hoofd te leren??

Het geeft de leerlingen ook een groot stuk vrijheid in hun dans en de mogelijkheid een eigen stijl aan te leren met goede basismoves en kennis van de ritmes. Dit voorkomt dat er talrijke klonen van bekende danseressen zijn die allemaal aan één stijl te herkennen zijn, namelijk niet hun eigen stijl.

Erg saai en voortdurend naar vernieuwing verlangend neemt deze manier van dansen een extreme vorm aan. De zogenaamde New Cairo stijl is dan ook door haar extreme moves die naar buiten gezet zijn en wilde draaiingen erg voorspelbaar geworden.

Er zijn wel danseressen die hier niet aan mee doen en juist daarom aangenaam opvallen, vreemd genoeg zijn juist zij herkenbaar en worden ze door het publiek enthousiast ontvangen

Zou het mogelijk zijn dat eenvoud en inhoud in de dans ook aankomt bij publiek?? Ik weet het wel zeker: gevoel en uitstraling hebben altijd gewonnen van de koude en kille techniek.

Is het makkelijker dan?? Moeten we makkelijker dansen?? Nee...zeer zeker niet ...maar laten we ons hart laten spreken en proberen het tij te keren.

Wij leraressen moeten ons bewust zijn van de grote verantwoordelijkheid die wij tegenover onze leerlingen hebben, verantwoordelijkheid voor de goede lichaamshouding zonder gevaar voor blessures. Het is toch het doel als lerares je leerlingen het beste te geven? Of houden sommige leraressen dat liever voor zichzelf?

Dat kan en mag niet gebeuren.

Een danseres die les geeft moet op de eerste plaats lerares zijn en haar grootste vreugde moet zijn doorgeven van deze unieke dansvorm in al haar aspecten. Niet om zichzelf voor de spiegel te profileren en de leerlingen die achter of voor haar staan slechts het nadansen aan te leren. Zodra deze leerlingen enigszins op zich zelf worden gezet blijft er bitter weinig over nadat ze veel geld betaald hebben voor lessen en workshops.

Wat nu? Wat kunnen ik of andere collega's hier tegen doen??

- 1) Bijvoorbeeld dit artikel verspreiden dat er hopelijk toe bijdraagt dat leraressen zich bewust worden van de GROTE verantwoordelijkheid die zij tegenover hun leerlingen hebben deze basis te leggen om de Oriëntaalse dans weer een boost in de juiste richting te geven.

Hierbij wil ik benadrukken dat ik vóór vernieuwing ben, zonder vernieuwing en nieuwe impulsen zou de dans stilstaan en langzaam aan indutten. Maar het kan niet zo zijn dat eigen improvisatie zonder basis het uitgangspunt wordt. Net als in de muziekwereld kan en wordt op bekende klassieke stukken geïmproviseerd maar ten alle tijden kan en moet de interpretatrice het originele stuk totaal beheersen om naar de basisvorm terug te kunnen keren.

- 2) Mijn eigen leerlingen zoveel mogelijk basis en kennis te geven als zij aankunnen met geduld en liefde voor het vak
- 3) Uit mijn dansschool zijn al meerdere leraressen voortgekomen die dit beheersen en zo hun steentje hieraan bijdragen en hopelijk volgen er meer.
- 4) Het bewustzijn wekken dat het niet alles om volle workshops en shows draait die geld opbrengen ,maar dat het ook om het verbreiden van een kunst gaat die langzaam maar zeker ten onder dreigt te gaan onder de kwantiteit van het huidige aanbod

ZULLEN WIJ HIER ALLEMAAL AAN MEEWERKEN OMWILLE VAN DE GEWELDIGE GEVOELVOLLE POETISCHE KUNST DIE DE NAAM BUIKDANS DRAAGT???

Als afsluiting wil wel benadrukken dat er goede leerkrachten aanwezig zijn in Nederland

Ze zijn na enig zoeken te vinden. Onze huidige mediamogelijkheden stellen dit open.

Mijn mening:

Een goede danseres hoeft geen goede lerares te zijn

Een goede lerares hoeft geen goede danseres te zijn

De combinatie van beide bestaat

Zoek ze!!!!

Sena